

Q&A JA TAUSTAA: UKRAINAN JÄLLEENRAKENTAMINEN

Johtaja Petri Vuorio, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, puh. 050 323 2979

Mitä mittakaavaa jälleenrakentamistarpeet Ukrainassa tulevat olemaan?

Venäjä on Maailmanpankin viimeisimmän arvion mukaan (02/2026) tuhonnut Ukrainan infrastruktuuria 195 miljardin dollarin arvosta. Jälleenrakentamisen nykyaikaisin standardein arvioidaan kustantavan noin 588 miljardia dollaria seuraavan vuosikymmenen aikana.

Arvioiden mukaan Venäjä on vahingoittanut mm. 4000 koulua ja päiväkotia (Ukrainan opetusministeriö), 14 prosenttia asuntokannasta (Maailmanpankki) ja lähes 80 prosenttia voimalaitoksista. Suurimmat tuhot ja tarpeet kohdistuvat juuri nyt energia- ja liikenneinfrastruktuuriin, asuntoihin sekä teolliseen tuotantoon, eli koneisiin ja laitteisiin.

Mistä jälleenrakennus koostuu?

Jälleenrakennus koostuu kolmesta osa-alueesta: 1) ihmisistä, 2) puolustuksen ylösajosta ja 3) infrastruktuurin uudelleenrakentamisesta. Suomella on annettavaa näillä kaikilla kolmella osa-alueella.

- Ukrainasta on joutunut lähtemään pakolaiseksi lähes 7 miljoonaa ihmistä, joista lähes 5 miljoonaa Euroopan unioniin. On keskeistä, miten yhteiskunnan toimintakyky palautetaan. Tämä koskee sodan kokeneita ihmisiä Ukrainassa ja myös pakolaisten paluuta. Suomeen on saapunut sodan aikana noin 75.000 ukrainalaista. Haluamme jatkossa myös yhdistää näitä ihmisiä ja suomalaisyrityksiä.
- Puolustuksen ylösajo tulee olemaan satojen miljardien urakka. Suomi julkaisi vuosi sitten 660 miljoonan euron asetukipaketin, jossa hankinnat tehdään suomalaiselta puolustusteollisuudelta. Kevään kehysriihessä julkaistiin lisäksi yli 300 miljoonan euron puolustustukipaketti, jota tullaan käyttämään mm. teolliseen yhteistyöhön.
- Infrastruktuurin uudelleenrakentamisen on arvioitu kustantavan yli 500 miljardia euroa seuraavan vuosikymmenen aikana, tässä suomalaisyrityksillä on paljon ratkaisuja tarjottavanaan.

Onko ennen aikaista puhua jälleenrakentamisesta, kun sota on yhä käynnissä?

Suuren mittakaavan jälleenrakennus käynnistyy sodan päätyttyä. Monelta osin se on kuitenkin käynnissä jo nyt ja keskeinen osa Ukrainan puolustustaistelua. Välitön korjausrakentaminen on Ukrainalle puolustustais- telulle keskeistä. Kriittisen infrastruktuurin vaatimat korjaustarpeet ovat vuositasoinen kustannuksiltaan tänä vuonna arviolta 15 miljardia dollaria. Sodan aikana Ukrainaa on jälleenrakennettu vähintään 20 miljardin dollarin kustannuksin (Maailmanpankki).

Valmistautuminen tämän mittakaavan hankkeeseen on erittäin tärkeää. Monet verrokkimaistamme ovat jo aktiivisesti liikkeellä. Esimerkiksi tanskalaiset sopivat tammikuussa 2025 400 miljoonan dollarin tuulivoima- puistotoimituksesta ja liikkeellä on jo kymmeniä (jos ei satoja) tanskalaisyrityksiä. Tanskan julkisen viennin- rahoittaja EIFO:n vientirahoitusputki on kooltaan yli miljardi euroa. Ruotsalaisten Business Swedenilla taas on yli kymmenen henkeä Kiovassa tekemässä markkinakartoituksia ruotsalaisyrityksille.

Ukrainan länsi-integraation ja EU-jäsenyyssprosessin kannalta on keskeistä, että maan uudelleenrakentami- nen tehdään eurooppalaisin teknisin standardein. Tässä suomalaisilla on paljon tarjottavanaan.

Millainen mahdollisuus Ukraina on suomalaisyrityksille?

Arvioimme Ukrainan jälleenrakentamisen olevan mahdollisuus sadoille suomalaisyrityksille ja sen tarjoavan Suomelle jopa 1-2 miljardin euron vuosittaisen lisävientipotentiaalin.

Pidemmällä aikavälillä ja rauhan synnyttyä Ukraina tulee olemaan Euroopan merkittävimpiä investointikohteita, joka tuottaa kasvun mahdollisuuksia mukanaoleville yrityksille. Ukrainan tuleva jälleenrakennuskustannus (yli 500 miljardia euroa) on nykyrahassa lähes viisi kertaa suurempi summa kuin toisen maailmansodan jälkeinen Marshall-paketti aikoinaan.

Monet kansainväliset yritykset ovat jo liikkeellä Ukrainan jälleenrakentamishankkeissa ja luovat näin pohjaa asemiinsa tulevassa jälleenrakentamisessa. Ukrainalaiset itse kannustavat eurooppalaisia ja suomalaisia toimijoita aktiivisesti mukaan kaupalliseen yhteistyöhön jo tässä vaiheessa. Vankka poliittinen tukemme hyökkäyssodan alusta lähtien luo vahvan pohjan yhteistyölle.

Mistä on kyse EK:n Pro Ukraina-hankkeessa?

EK avasi Kiovaan yhteistoimiston EastCham Finlandin kanssa vuoden 2024 keväällä.

Syyskuussa 2025 EK käynnisti Pro Ukraina -hankkeen, joka tarjoaa suomalaisyrityksille Ukrainan markkinoille menoon aivan uudet työkalut: 1) sparrausta ja informaation tarjoamista Suomen tiimin toimesta sekä 2) alkuvaiheen markkinakartoituksia ja kumppanihakua Kiovan yhteistoimiston ukrainalaisanalyttikoiden toimesta.

Noin 9 kuukauden jälkeen 86 suomalaisyritystä on jo tilannut markkinakartoituksen ja yli 20 hankkeessa mukana olevaa yritystä on jo aktiivisia Ukrainassa.

Mikä on merkittävin pullonkaula yrityksille?

Yksi pullonkaula on se, miten Ukrainan markkinoille menemisen vaatimat kotiläksyt tehdään ja löydetään potentiaaliset kumppanit. Pro Ukraina -hankkeemme on rakennettu tätä tarvetta varten.

Merkittävä infrastruktuurirakentamisen pullonkaula tällä hetkellä on myös rahoitus. Jotta suomalaisyritykset voivat olla mukana jälleenrakentamassa infrastruktuuria, tulee kansallisten vienti- ja kehitysrahoitusratkaisujemme olla vähintään keskeisten verokkymaiden tasolla, sisältäen takauksia, laina- ja lahjamuotoista rahoitusta. Suomi on kunnostautunut myös EU-rahoituslähteiden hyödyntämisessä, joihin liittyen Gdanskin jälleenrakennuskonferenssissa tullaan allekirjoittamaan sopimuksia.

Suomen tulee myös olla aktiivinen hyödyntääkseen maksimaalisesti EU:n 9.5 miljardin euron jälleenrakennusrahoituspaketin takaus- ja lahjamuotoinen rahoitus.

Toki myös turvallisuus on sotaa käyvässä maassa haaste, johon pitää varautua ja mm. vakuutusratkaisut ovat tällöin erittäin tärkeitä.

Entä korruptio?

Ukrainassa on perinteisesti esiintynyt merkittävä määrä korruptiota. Vuodenvaihteen tienoilla korruptioskandaali ulottui hallinnon ylätasolle, mm. presidentin kansliapäällikköön ja energiaministeriin. Maan pitää

uudistua tältä osin ja myös rahoituksen tulee perustua näihin reformeihin. Tätä ehdollisuutta myös Ukrainan hallinto on toivonut, jotta uudistukset voidaan perustella kansalaisille.

Yritystoiminnassa se tarkoittaa huomattavan tarkkoja due dilligence -prosesseja, perusteellista asiakkaiden tuntemista sekä huolellista riskienhallintaa.

Ukraina on vuonna 2026 Transparency Internationalin korruptiomittauksessa sijalla 104/182. Kehitys on huomattava 2010-luvun alkuvuosilta, mutta matkaa heikoimpiin EU-maihin on yhä. Suomi oli mittauksen kakkonen Tanskan jälkeen. Suomalainen corporate governance onkin varmasti yksi vientituotteemme Ukrainaan.

Mitä osaamista suomalaisyrityksillä on tarjota Ukrainaan?

Suomalaiset voivat auttaa Ukrainaa sen kaikkein akuuteimmissa haasteissa esimerkiksi osaamisellaan energiateknologian, digitaalisen infrastruktuurin ja verkkojen sekä kyberturvan, lastinkäsittelyn ja logistiikan, rakentamisen suunnittelussa, materiaaleissa ja teknologioissa, koulujen ja väestönsuojien rakentamisessa sekä ympäristötuhojen korjaamisessa. Suomalaiset vähäpäästöiset teknologiat tukevat niinkään Ukrainan teollisen tuotannon ylösrakentamista ja tietä EU-jäseneksi.

Lisäksi puolustusteollisuus on merkittävässä roolissa Ukrainan puolustuksen ylösajossa.

Mitä EU:n tulisi tehdä Ukrainaa jälleenrakentamisessa tukeakseen?

EU:lta vaaditaan jatkossakin yhtenäisyyttä ja Yhdysvaltain minimoitua rahoituksensa edelleen kasvavaa panostusta Ukrainan tukemiseen. Viime viikolla virallisesti käynnistyneet EU-jäsenyysneuvottelut ovat tärkeä askel, vaikka prosessi itsessään tulee olemaan pitkä.

EK:n viestit EU:lle ja Euroopan komissiolle ovat: Komission tulisi nopeasti laatia pitkän aikavälin suunnitelma Ukrainan jälleenrakentamiseen sodan aikana ja sen jälkeen. Meillä on merkittävä rahoituspaketti Ukrainan jälleenrakentamiseen (9.5 miljardia euroa), mutta meidän tulisi vielä systemaattisemmin määrittää mitä haluamme sen puitteissa tarjota ja miten.

Suunnitelman tulisi sisältää meidän konkreettinen ratkaisutarjoamamme Ukrainalle, sen EU-jäsenyyspolkua tukemaan. Eurooppalaisten tulee toimia merkittävässä jälleenrakentamisurakoissa yhtenä joukkueena ja komissio voi auttaa eurooppalaisten yrityskonsortioiden muodostamisen koordinoinnissa.

EU voi lisäksi edelleen tehostaa pakotteiden kiertämisen tilkitsemistä. Tämä vaatii G7-yhteistyötä. EU:n tulisi käyttöönottaa myös yhdysvaltalaisien ja brittien tapaan loppukäyttäjien pistotarkastukset kolmansissa maissa, jolla edistettäisiin sitä, etteivät eurooppalaisyritysten toimitukset päädy Venäjälle.